

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर यांचे समोर

ग्राहक तक्रार क्र. २६/२००९/

दिनांक :

कै. मलगोंडा कामगोंडा पाटील यांचे करीता आप्पासाहेब म.पाटील
१०/५४७, स्टेशन रोड,
महा वितरण विभागीय कार्यालयामागे, मराठे बंगल्यासमोर,
इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर

अर्जदार

विरुद्ध

- १) कार्यकारी अभियंता (का.) तथा नोडल ऑफीसर,
म.रा.वि.वितरण कं.लि., संवसु मंडळ कार्यालय,
ताराबाई पार्क, कोल्हापूर
पक्षकार विरुद्ध
- २) कार्यकारी अभियंता
म.रा.वि.वि. कंपनी मर्यादित,
विभागीय कार्यालय, इचलकरंजी.
- ३) उप कार्यकारी अभियंता,
म.रा.वि.वि. कंपनी मर्यादित,
अ उप विभाग, इचलकरंजी.

- कोरम :- १) श्री. के.वाय. जगताप, अध्यक्ष,
२) श्री. एस.आर. बांबळे, सदस्य-सचिव
३ श्री. जी.सी. लेले, सदस्य

महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच)
विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

न्याय निर्णय

श्री. जी.सी. लेले, सदस्य, ग्रा.त.नि.मंच यांचे तर्फे

दिनांक : ०५.०६.२००९

कैं. मलगोंडा कामगोंडा पाटील यांच्यातर्फे त्याचा मुलगा श्री. आप्पासाहेब मलगोंडा पाटील यांनी सदरची तक्रार दाखल केली आहे. मृत ग्राहकाच्या नावे घरगुती वापरसाठीचे ग्राहक क्र.२५०६४०११२८२९ ची जोडणी सध्या चालू आहे. सदर कनेक्शनवर देण्यात आलेली बिले चुकीची आहेत. तसेच सीपीएल वरील नोंदी चुकीच्या आहेत. त्यांचा प्रत्यक्षात वापर लक्षात घेवून मजला २००३ नंतरी बिले मिळावीत. ती मिळाली नसल्याने तक्रार अर्ज दिल्यावर सन २००३ पासून जुलै २००८ पर्यंतचे एकच चुकीचे बील दिले व बील भरत नाही म्हणून नोटीस न देता वीज प्रवाह खंडीत केला आहे इ. मागणीसाठी अंतर्गत कक्ष कोल्हापूर येथे ‘क्ष’ नमुन्यात अर्ज केला व वीज प्रवाह त्वरीत चालू करून घेण्यासाठी सीजीआरएफमध्ये ‘आंतरिम आदेशासाठी ‘आणि रितसर तक्रारीसाठी ‘अ ‘फॉर्ममध्ये अर्ज दाखल केला.

दिनांक ६.४.२००९ रोजी अर्ज दाखल करून घेवून आंतरीम आदेशासाठी वि.प.कडून म्हणणे मागितले. त्यानंतर वीज जोडणी रु. ३०००/- थकबाकीपैकी भरून घेवून देण्याचा आंतरीम आदेश दि. १८.४.२००९ रोजी दिला. त्यानंतर तक्रार प्रकरणी वि.प.कडून अधिक माहिती लेखी मागून दि. १५.५.२००९ इचलकरंजी येथील वि.प.च्या विभागीय कार्यालयात सुनावणी घेतली. सुनावणीच्यावेळी श्री. आप्पासाहेब म. पाटील, प्रतिनिधी श्री. आप्पासाहेब कलागते, वि.प.तर्फे उप कार्यकारी अभियंता श्री. सुर्यवंशी उपस्थित होते.

मूळ तक्रार अर्ज, त्यासोबत दाखल केलेली कागदपत्रे, त्यावरील वि.प.कडून आलेले मुद्देनिहाय अभिप्रायाचे पत्र व दाखल केलेली कागदपत्रे व पत्र-व्यवहार यावरून तक्रारीचे स्वरूप व त्याकामी वि.प.कडून केलेली कार्यवाही व भूमिका याचं सर्वसाधारणपणे स्वरूप पुढील प्रमाणे –

तक्रारीचे सर्वसाधारण स्वरूप

दिनांक २८.१०.१९८९ पासून तक्रारदार यांच्य नावाने घरगुती वापराचे कनेक्शन चालू आहे. सन १९८९ पासून सन २००३ सालापर्यंत वि.प.नी दिलेली बिले भरलेली आहेत. सन २००३ नंतर बील येणे बंद झाले. तथापि मीटर रिडिंग नोंद केली जात होती. म्हणून चौंकशी केली पण बिलही मिळाले नाही व टोलवाटोलवीची उत्तरे मिळाली. म्हणून ग्राहकाने दि. १०.७.२००८ रोजी लेखी अर्ज करून बील मिळणे बाबत कळविले. अर्ज दिल्यावर असे कळले की, सदरचे कनेक्शन ‘कायमचे बंद ‘असा शेरा आहे. तुम्ही वीज चोरून वापरत आहात, दिलेले बील रु. १९७९९/- निमूटपणे भरा अधिक खोलात जावू नका असे वि.प.च्या कार्यालयात अधिकाऱ्यांनी बजावले व नोटीस न देता त्यांचा वीज प्रवाह खंडीत केला आहे. त्यांचा वीज प्रवाह त्वरीत जोडून द्यावा व त्याचे योग्य बील त्यांना द्यावे, सदर बिलासाठी हसे द्यावेत, दंड व व्याज लावू नये व विना नोटीस वीज प्रवाह खंडीत करून त्यांचेवर अन्याय केला आहे, असे अर्जदाराचे म्हणणे आहे. संबंधितांची पूर्ण चौंकशी होवून दंडात्मक कारवाई इ. मागण्या तक्रारीत नोंदविल्या आहेत.

वि.प.ची भूमिका व केलेली कार्यवाही

सन २००३ नंतर १० जुलै २००८ पर्यंत विजेचा वापर करीत असूनही वीज बिलाची मागणी केलेली नाही. १०जुलै २००८ च्या अर्जानुसार कनिष्ठ अभियंता यांनी पाहणी केली असता सदरची जोडणी चालू असून मिटरवरील रिडिंग १८९७४ असल्याचे दिसून आले. मीटर चालू स्थितीत होता व तोच मीटर सध्याही चालू आहे. त्यामुळे ऑगस्ट २००३ ते १० जुलै २००८ पर्यंत ६० महिन्याच्या ६५५५ इतक्या युनिटचे

रु. १९७९९.४१ दिलेले बील योग्य आहे. ते व त्यापुढील बिले देवूनही न भरल्यामुळे तसेच हस्ते देण्याची सवलत वरिष्ठ कार्यालयाच्या अनुमतीने देणेविषयी विचार करता येईल. इतके सांगूनही थकबाकी न भरल्यामुळे नोटीस देवून वीज पुरवठा खंडीत केला आहे. कोणतीही बेकायदेशीर कृती केली नसल्याचे वि.प.ने नमूद केले आहे वापरलेल्या वीज बिलाची थकबाकी ग्राहकाने भरणे आवश्यक आहे असे वि.प.ने प्रतिपादन केले आहे.

तक्रार प्रकरणाचा सर्व तपशिल, कागदपत्रे व तक्रार याचा एकत्रिक विचार करता, खालील मुद्दे निष्कर्षप्रित उद्भवतात.

१) प्रश्न : ग्राहकाने १० जुलै २००८ रोजी अजनि वीज बिलाची मागणी केली त्या अगोदर वि.प.ने सदर ग्राहकाकडे वीज वापरासंबंधी अथवा बिलासंबंधी कांही पत्र-व्यवहार केला होता काय ? किंवा वीज वापराची बिले दिली आहेत काय ?

उत्तर : कोणताही प्रकारचा पत्र-व्यवहार केलेला नव्हता. ६० महिन्यांच्या कालावधीत वीज बील दिलेले नाही कारण सीपीएलवरील नोंदीनुसार कनेक्शन कायमस्वरूपी बंद आहे.

२) प्रश्न : १० जुलै २००८ नंतर वि.प.कडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली ? कार्यवाहीच्यावेळी अनधिकृत वापरासंबंधी कांही बाबी आढळल्या का ?

उत्तर : सदर तारखेस कनिष्ठ अभियंता, उत्तर विभाग यांनी तपासणी केली व अहवाल सादर केला. अनधिकृत विजेचे वापराबद्दल कोणतीही बाब आढळली नही.

३) प्रश्न : दि. १०.७.२००८ पर्यंत कोणत्या क्रमांकाचा मीटर होता व नंतर कोणता क्रमांकाचा मीटर चालू होता ?

उत्तर : दि. १०.७.२००८ पूर्वी १०२५१९८८ हा मीटर व नंतर १०२५१९८४ चालू असल्याचे अहवाल व सीपीएल वरुन दिसून येते.

४) प्रश्न : वि.प.ने ऑगस्ट २००३ ते १०.७.२००८ पर्यंतचे ६० महिन्याचे रु. १९७९९.४१ चे दिलेले बील

विनियमातील तरतुदीस धरून आहे का ? सीपीएलवर ‘ कायमचे बंद ’ असा शेरा नोंदविला असता व प्रत्यक्षात कनिष्ठ अभियंता यांच्या पाहणीत जोडणी चालू अशी विसंगती आहे का ?

उत्तर : विनियमातील तरतुदीनुसार (पुरवठा संहिता व इतर अटी) २००५ च्या १४ : ३ नुसार सदरची कार्यवाही चुकीची आहे. तरतुदीस धरून नाही. सीपीएलवर पी.डी. (कायमचे बंद) असा शेरा व प्रत्यक्षात वीज प्रवाह चालू हा व्यवस्थापनातील गोंधळ आहे. विसंगती असल्याचे दिसते.

५) प्रश्न : थकबाकीसाठी वीज पुरवठा १५ दिवसांच्या नोटीसीने खंडीत करण्याचा अधिकार वि.प.स आहे काय ? असल्यास तशी कायदेशीर कृती वि.प.ने केली काय ? नोटीस ग्राहकास मिळाली अथवा कसे ? पुढील कृती योग्य आहे का ?

उत्तर : थकबाकीसाठी वि.प.स नोटीशीच्या आधारे कायदेशीर कृती पूर्ण करून वीज पुरवठा खंडीत करता येतो. परंतु प्रस्तुत प्रकरणी तशी कृती झाली नाही. नोटीसीची पोहोच जोडलेली नाही त्यापुढे कृती अयोग्य आहे.

६) प्रश्न : ग्राहकाकडून किती काळाची विजेची बाकी वसूलपात्र आहे ?

उत्तर : वीज अधिनियम क्र. ५६(२) नुसार जुलै २००८ चे अगोदर २ वर्षांचे काळाची वीज बाकी वसूलपात्र आहे.

७) आदेश ?

उत्तर : अंतिम आदेशाप्रमाणे

कारणमिमांसा

सदर प्रकरणातील वि.प. हा अर्जदार ग्राहकास मोबदला (मुल्य) घेवून घरगुती कारणासाठी वीज पुरवठा करीत आहे. वापराप्रमाणे मीटर वरील युनिट प्रमाणे दरपत्रकातील तरतुदीनुसार बिले देणे व सदर बिलाची रकम वेळच्यावेळी भरणे असा वि.प.व ग्राहकातील व्यवहार आहे. योग्य सेवा देणे व त्या सेवेचा मोबदला घेणे यासाठी महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाने २००३ च्या विद्युत अधिनियमास आधीन राहून विनियम २००५ कार्यान्वित केले आहे. प्रस्तुत सदर प्रकरणी ऑगस्ट २००३ पर्यंत वर उल्लेख केल्याप्रमाणे वापरलेल्या विजेचे योग्य बील वि.प.कडून दिले जात होते व ग्राहकाकडूनही सदर बिलाची रकम वि.प.कडे जमा होत होती. वि.प.च्या अंतर्गत सुधारणा व सोयीसाठी उप विभागा अंतर्गत परत 'झोन' 'कर्लन' 'अ' 'व' 'झोन म्हणून स्वतंत्र कार्यालये काम करीत होती. प्रथमत: सदरच्या ग्राहकाचे बील डिसेंबर २००४ मध्ये उप विभागाचे विभाजन झाल्यामुळे व ग्राहक सीमेवर रहात असल्यामुळे होवू शकले नाही. तसेच ग्राहकानेही दि. १०.७.२००८ च्या अगोदर वीज वापर करूनही कधीही संपर्क केला नाही. तसेच कनिष्ठ अभियंताने तपसणी करून जोडणी चालू असल्याची खात्री करून सर्व तपशिलाचा अहवाल दिल्यामुळे ऑगस्ट २००३ पासूनचे ६० महिन्यांचे बील दिले आहे. बील भरण्यास सवलत देवूनही थकबाकी न भरल्यामुळे नोटीस देवून वीज प्रवाह खंडीत केल्याची कृती योग्य असल्याचे वि.प.चे लेखी म्हणणे अयोग्य वाटते. यातील महत्वाचा भाग १० जुलै २००८ ला ग्राहकाने अर्ज करून बिलाची मागणी केली व त्यानंतरच लगेचच वि.प.ने पाहणी केली. वि.प.च्या सीपीएलवर जोडणी 'कायमची बंद 'P.D. असा शेरा आहे. ग्राहक मात्र अर्ज करून बिलाची मागणी करून पुरवठा चालू असल्याचे सांगत आहे. वि.प.च्या व्यवस्थापनेतील हा गोंधळ आहे. सेवेतील त्रूट आहे. बिलासाठी ग्राहकाने संपर्क केला नाही हे म्हणणे हास्यास्पद आहे. विभाजन करणे ही वि.प.ची अंतर्गत बाब आहे. त्याचा फटका ग्राहकाला बसणे उचित नाही. एकदम ६० महिन्यांचे बील दिले व आर्थिक अडचण असल्यामुळे हसे देण्याचे वि.प.ने नमूद करणे म्हणजे चुकीचे कृत्य झाकण्याचा वि.प.चा प्रयत्न आहे. वि.प.चे वीज वापराचे बील वि.प.कडे ग्राहकाने जमा करणे कायदेशीर आहे. ६० महिन्यांच्या प्रदीर्घ काळातील मोठ्या रकमेचे बील वि.प.च्या व्यवस्थापनेतील त्रुटीमुळे द्यावे लागले हि बाब लक्षात घेवून ग्राहकास सर्व तपशिल समजावून सांगणे योग्य होते. कनिष्ठ अभियंत्याच्या तपासणी अहवालात बिलींग होत नसल्याचे नमूद केले आहे. तपासणी अहवालात नमूद केलेले मीटर क्र. १०२५१९८४ हे जुलै २००८ ला जोडल्याची नोंद सीपीएलवर दिसून येते. मग सदर बील कोणत्या मीटर क्रमांकाच्या वापराचे आहे हे वि.प.ने आपल्या खुलाशात मंचापुढे स्पष्ट केलेले नाही. जर मीटर क्र. १०२५१९८८ या मीटर वरील बील असेल तर तो मीटर का बदलला, बदलत असतांगा त्याचे रिडींग किती होते हे स्पष्ट करणारा कोणताही कागद हजर

केलेला नाही. मीटर बदलला का? याचे कारण नाही. जर बदलला आहेच तर त्याची तपासणी लॅबमध्ये केली का? नसलेस का केली नाही? या सर्व बाबी शंकास्पद वाटतात.

..५..

मिटरचे क्रमांक जर बारकाईने बघितले तर एवढ्या मोठ्या व्यवस्थेत ६० महिन्यात फक्त चारच मीटर बदलले गेले असावेत व त्यातूनही पहिल्या मिटरचा क्र. १०२५१९८८ हा पहिला बसविला व नंतर १०२५१९८४ बसविलेला दिसतो. सर्व नोंदींचा मुद्दाम उल्लेख केला आहे. व्यवस्थेतील गोंधळ व भोंगळपणा याचा फटका ग्राहकास बसलेला दिसतो आहे. तथापि अशा भोंगळ कारभारास प्रतिबंध होण्यासाठीच विनियमयात बिलाविषयी तरतूद केली आहे. वि.प.वर त्यामुळे कमीत कमी घरगुती ग्राहकासा दोन महिन्यातून एकदा बील दिले पाहिजे अशी तरतूद आहे.

एवढा गोंधळ होवूनही जुलै २००५ चे बील 'सरासरी' वापराचे आहे ते ग्राहकाने भरलेले आहे. अॅगष्ट २००८ च्या बिलात ६० महिन्यांचा वापर युनिटचे बील रु. १९,७९९.४१ दाखविले. बील देण्यापूर्वी व नंतरही 'वादातील 'बिलासंबंधी नाराजी व एकदम बील भरण्याची असमर्थता नोंदविलेली दिसून येते. वाद प्रलंबित असल्यामुळेच पुढील बिलाच्या रकमेचा भरणा केलेला दिसत नाही. ग्राहकाने आपल्या लेखी म्हणण्यात नमूद केले आहे की, मिटरचे रिडींग मीटर रिडर नोंद करून घेवून जात होता मग सदरची नोंदीचे कोणते बील होत होते किंवा नाही तसेच सदरचे म्हणणे योग्य आहे अथवा नाही याचा खुलासा वि.प.ने केलेला नाही. (सीपीएल वरील कायमचे बंद या नोंदीमुळे कोणतीच कार्यवाही केली नाही हा वि.प.च्या व्यवस्थापनातील गोंधळ आहे.) विनियमातील तरतुदीप्रमाणे ठरलेल्या कालावधीत मीटर रिडींग नोंद घेणे व योग्य बील देणे आवश्यक आहे. कृती मानके २००५ मधील ९ :१ व पुरवठ्याच्या इतर अटी २००५ मधील १४ : ३ व १५ : १ चा भंग वि.प.कडून झालेला आहे. त्यामुळे परिशिष्ट अ मधील ७ : १ प्रमाणे दंडात्मक भरपाईची कारवाई करणे उचित आहे.

आपली चूक झाकण्यासाठी मग नोटीसीची भिती दाखवून ग्राहकास बील रकमेचा भरणा करणेस भाग पाडावयाचे अथवा त्याचा वीज प्रवाह बंद करावयाचा वि.प.ची कार्यवाही कायद्यास धरून नाही. नोटीस मिळाल्याची स्वाक्षरी अथवा पोषाची पोच वि.प.ने सादर केलेली नाही. वीज अधिनियम २००३ च्या १७१ कलमाचा भंग आहे. वीज पुरवठा खंडीत केल्यामुळे ग्राहकाने मंचाकडे 'आंतरीम आदेशासाठी ' अर्ज करून वीज पुरवठा सुरु करण्याची मागणी केली. मंचाने प्राथमिक स्वरूपात वि.प.चे म्हणणे ऐकून रु. ३०००/- अधिक रिक्नेवशन चार्ज रु. २५/- भरून वीज प्रवाह चालू करण्याचा आदेश दिला. वीज अधिनियम २००३ मधील कलम ५६ (२) नुसार बिलामध्ये वारंवार नमूद केल्याशिवाय थकबाकिची कोणतीही रक्कम वीज कंपनी थकबाकी सुरु झालेल्या दिनांकापासून दोन वर्षांनंतर ग्राहकाकडून वसूल करू शकत नाही. याचाच अर्थ दोन वर्षांपूर्वीची कोणतीही थकबाकी वारंवार नमूद केल्याशिवाय वीज कंपनी ग्राहकाकडून वसूल करू शकत नाही.

ग्राहकाने योग्य बिलाची मागणी केलेली आहे. तसेच सदर रक्कम भरणेस सहा हस्ते मागितले आहेत. तसेच दंड व्याजाची रक्कम माफ करावी व विना नोटीस पुरवठा बंद केल्यामुळे माझ्यावर अन्याय झाला त्याबद्दल दंडात्मक कारवाई व वीज प्रवाह चालू करावा इ. मागण्या नोंदविल्या आहेत.

वि.प.ने ग्राहकास दिले बील रु. १९७९९.४१ ची विगतवारी करून समजावून सांगणे आवश्यक होते. ग्राहकाने वापर केलेला मान्य केला तथापि वेळच्यावेळी बिले दिली नाहीत त्यामुळे वि.प.ने ६० महिन्याचा हिशोब करून दिलेले बिलास मागणीप्रमाणे हस्ते देणे आवश्यक होते. त्यामुळे ६० महिन्याच्या बिलाऐवजी २४ महिन्याचे बील आकारणी करून देवून त्यातून रु. ३०००/- जमा करून सविस्तर जमा अथवा नांवे तपशिल सांगावा तसेच सदर रकमेवर दंड व व्याज लावू नये.

..६..

आदेश

- १) अर्जदाराचा तक्रार अर्ज मंजूर करण्यात येत आहे.
- २) वीज प्रवाह जोडणीबाबतचा दि. १८.४.२००९ चा आदेश कायम करण्यात येत आहे.
- ३) ऑगस्ट २००३ ते जुलै २००८ या कालावधीचे ग्राहकास दिलेले ६० महिन्यांचे बील रु. १९७९९.४१ रद्द करण्यात आले आहे. तसेच दंड व व्याजाची आकारणी रद्द करण्यात आली आहे.
- ४) ग्राहकास जुलै २००८ चे अगोदर २ वर्षांचे काळाचे नियमाप्रमाणे बील देण्यात यावे व अशा बिलातून ग्राहकाने या मंचाचे अंतरिम आदेशाप्रमाणे भरलेली रक्कम रु. ३०००/- त्यामधून वजा करावा.
- ५) या अर्जाचे खर्चाबाबत आदेश नाही.
- ६) व्यवस्थापनातील गोंधळामुळे झालेल्या आर्थिक नुकसानीची संबंधितांचेविरुद्ध चौकशी करण्यात यावी.
- ७) सदर आदेशाची अंमलबजावणी केल्याचे महाराष्ट्र विद्युत नियमक आयोग (ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ C.७ नुसार वि.प. यांनी मंचास कळवावे.
- ८) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा, बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१ यांजकडे करता येईल.

(जी. सी. लेले)

सदस्य ग्राहक

ग्राहक तक्रार निवारण मंच, कोल्हापूर

श्री. के.वाय. जगताप, अध्यक्ष :

श्री. एस.आर. बांबळे, सदस्य सचिव :

सदस्य सचिव, ग्रा.त.नि.मंच यांजकडून श्री. मलगोंडा कामगोंडा पाटील, रा. १०/ ५४७, स्टेशन रोड, मराठे
बंगल्यासमोर, इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर यांचे तक्रार प्रकरण क्र. २६/२००९ वर खालील प्रमाणे निर्णया
करीता म्हणणे मांडत आहे.

सदर प्रकरणी श्री. आप्पासो मलगोंडा पाटील यांचे मयत वडिलांचे नांवे असलेल्या वरील पत्त्यावरील घरगुती वीज ग्राहक क्र. २५०६४०११२८२१ ची वीज बीले सन २००३ पर्यंत वि.प.कडून मिळत होती. वि.प.कडून मीटर रिडींग घेतले जात होते. परंतु बीले मिळत नव्हती. या बाबत ग्राहकाचे म्हणण्यानुसार वि.प.चे कार्यालयात वेळोवेळी हेलपाटे मारले, परंतु उडवाउडवीची उत्तरे मिळाली. अखेर ग्राहकाने दि. १०.७.२००८ ला वि.प.चे कार्यालयास लेखी अर्ज दिला, त्यानंतर हालचाल होऊन चौंकशी झाली व प्रदीर्घ कालावधीची ग्राहकाने केलेल्या वीज वापराची बीले वि.प.कडून दिली गेली नसलेचे निर्दर्शनास आले. वि.प.चे म्हणण्यानुसार त्याप्रमाणे दखल घेऊन वि.प.ने सदर जोडणी २००३ पासून कायमस्वरूपी बंद असलेचे व ग्राहकाने स्वतःहून वीज पुरवठा अनधिकृतपणे जोडून घेतला अशी भूमिका घेतली व ऑगस्ट २००३ पासून पुढील काळाचे ६० महिन्यांचे वीज बील वि.प.कडून रु. १९७९९.४१ ग्राहकास देण्यात आले. त्यास वि.प.चे म्हणण्याप्रमाणे हसे बनवून देण्याची तयारी वि.प.कडून दाखवूनही ग्राहक रक्कम भरणेस तयार नाही. या बाबत वि.प.कडून सदर जोडणीचा वीज पुरवठा बंद केलेने त्या विरोधात मंचाकडे सदर कार्यवाहीस अंतरिम स्थगितीची मागणी केलेने मंचाने सुनावणी घेऊन मंचाने आदेश क्र. २२१ दि. १८.४.२००९ ने तात्पुरती रु. ३०००/- वीज बिलापोटी रक्कम भरून वीज पुरवठा दि. १९४.२००९ रोजी चालू करून देणेचा आदेश दिला.

सदस्य सचिव यांचा निष्कर्ष

सदर प्रकरणात तक्रारदार यांनी मंचाकडे दाखल केलेल्या अ नमुना अर्ज व त्यासोबतचे निवेदन अर्जात मूळ मागणी ऑगस्ट २००३ पासून आजपावेतो वि.प.चे केलेल्या वीज वापराचे वीज बीले मिळावी. सदर रकमा भरणेस हसे मिळावेत व व्याज व दंड लावू नये **अशीच** मागणी केली आहे व तोडलेले वीज कनेक्शन पुन्हा जोडून देण्याची मागणी केलेली आहे. तसेच तक्रारदाराने दाखल केलेला विषय मयत झालेल्या व्यक्तीच्या नावावरील कनेक्शनबाबतचा आहे.

या बाबतीत ऑगस्ट २००३ पासून वीज वापर करीत असूनही बीले मिळत नसलेबाबत ग्राहक व वितरण कंपनी या दोघांचीही बेपर्वाही निष्काळजीपणा दिसतो. तक्रारदाराने ऑगस्ट २००३ नंतर पांच वर्षाचे काळानंतर प्रथम दि. १०.७.२००८ ला व त्यानंतरच वीज बिलासाठी अर्ज केलेचे निर्दर्शनास येते. कायमस्वरूपी बंद केलेल्या जोडणीचे वीज मीटर, सर्व्हिस वायर इ. कार्यालयास जमा केले जाते. सदर प्रकरणी ते साहित्य जोडणीचे जागेवरच होते. त्यामुळे वि.प.चे म्हणणे प्रमाणे सदर जोडणी कायमस्वरूपी बंद होती. तसेच ग्राहकाने वीज जोडणी स्वतः अनधिकृतपणे बेकायदेशीर जोडून घेतली, या वि.प.चे म्हणण्यास कांही आधार नाही. तसेच वितरण कंपनीने इचलकरंजी शहरातील उप विभाग निरनिराळे स्वतंत्र करतेवेळी अशी कनेक्शन अनावधानाने रेकॉर्डवर न आल्याचे कारण सांगितले आहे ते ग्राह्य वाटत नाही.

तक्रारदारास आपण केलेल्या वीज वापराची रक्कम भरणेस सहमती व मान्यता आहे. मा.मुंबई उच्च न्यायालयाचे श्री. यु.ए. थंडानी व अन्य विरुद्ध बेस्ट अंडरटेकिंग आणि अन्य रिट पिटीशन क्र. १०७५ (मुंबई लॉ रिपोर्ट २००० व्हॉल्यूम १०२ (२) निवाड्यात मागणी चुकीमुळे वीज देयक चुकीचे दिले गेल्यास ज्या

..३..

कालावधीपासून ते कमी दिले गेले आहे त्या कालावधी पासून चूक निदर्शनास येईपर्यंतच्या कालावधी पर्यंत वापरलेल्या विजेचे देयक ग्राहकाने भरणे बंधनकारक आहे असा निकाल दिला आहे. कोणतेही व्यवस्थापन कायद्याच्या अधीन राहून आपले नुकसान भरून काढू शकते.

वस्तुस्थिती व्यतिरिक्त सन्माननीय मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी ए.यु. थंडानी आणि वि.प. बेस्ट अंडरटेकिंग आणि अन्य यांच्या बाबतीत निकालपत्राची प्रत दाखल करण्यात आली असून या निकालपत्रातील केसचे स्वरूप आणि मंचासमोर आलेली तक्रार तंतोतंत जुळणारी आहे. मुंबई उच्च न्यायालयाचा आदर करणेत येत असून त्यांच्या या निकालाचा स्विकारही केला आहे. सन्मा. उच्च न्यायालयाने निर्णय देतांना ज्या महत्वाच्या बाबींचा उल्लेख केला आहे, त्या अधोरेखित करणे आवश्यक आहे.

The learned trial judge rejected the argument on the simple basis that additional amounts for the eleven years period were claimed not on the basis of a faulty meter but on the basis of failure to multiply the reading by 2 (Two) which was entirely different thing. That there was such a mistake was contended by the Heensee and Electrical Inspector (on a reference by the Court) held that the reading of the meter was required to be doubled in order to show the real consumption.

The aforesaid ratio clearly applies to the facts and circumstances of the present case and I have no hesitation in holding that the restriction as to six month's period provided in Section 26 of the Electricity Act has no application to a demand made by the licensee or the Electricity Board or undertaking for the unpaid amount for the electricity consumer if the consumer was under billed due to clerical mistake or human error or such like mistake.

Consequently, I do not find any merit in the writ petition and it is dismissed accordingly, rule is discharged. No costs.

13.. The oral prayer made by the learned counsel for petitioner for continuation of ad interim order passed on 15.5.1995 is rejected.

Bombay Law Reporter
2000 Vol. 102(2) Bom. L.R. 502
IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY
Before Mr. Justice R.M. Lodha
Writ Petitioner No. 1075 of 1995 decided on 17.01.2000
U.A. Thandani & ANR.
B.E.S.T. UNDERTAKING & ANR

विजेचा वापर केला असल्याचे ग्राहकास मान्य असल्याने चुकीने मिटरचे रिडिंग न घेण्याची/ बील न देण्याची झालेली मानवी चूक सुधारण्या करिता संधी देणे क्रमप्राप्त आहे. कोणतेही व्यवस्थापन कायद्याच्या अधीन राहून आपले नुकसान भरून काढू शकते. येणप्रमाणे सदस्य सचिव यांचे मत या ठिकाणी संपवण्यात आले.

उपलब्ध कागदपत्रे, पुरावे, दोन्ही बाजूंचे म्हणणे विचारात घेवून सदस्य सचिव यांचेकडून खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

..३..

आदेश

- १) ग्राहकास वि.प.ने दिलेले ऑगस्ट २००३ ते फेब्रुवारी २००९ पर्यंतची एकूण थकबाकी रु. २९६९०/- भरणे बंधनकारक आहे. सदर रक्कम भरण्यासाठी ग्राहकास सुलभ हस्ते देण्यात यावेत. सदर रकमेवर दंड व व्याज लावू नये, ग्राहकास बिलाचा हिशोब समजावून सांगावा.
- २) भरपाई बाबत आदेश नाही.
- ३) सदर आदेशाची अंमलबजावणी केल्याचे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक तकार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ C.७ नुसार वि.प. यांनी मंचास कळवावे.
- ४) या निर्णयाविरुद्ध तकारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा, बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१ यांजकडे करता येईल.

(एस. आर. बांबळे)

सदस्य सचिव